

MARIA SZYDŁOWSKA

ur. 1921; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, Żydzi, getto w Lublinie

Odejście Małki Rozenbaum do getta

Chociaż wiem, jak żegnała się z Lublinem pani Małka Rozenbaum, która prowadziła piękny, wspaniały sklep ze skórą twardą, miękką i wszelkimi innymi dodatkami. Początkowo getto było otwarte na dzień i stamtąd ludzie mogli wychodzić na zewnątrz, na teren Lublina, do pracy. Handlowali, coś sprzedawali, jakoś starali się zarobić na życie. Potem Niemcy zamknęli getto. Podali ostateczny termin przeniesienia się Żydów z terenu miasta do getta. I wtedy pani Małka Rozenbaum zawiadomiła swoich głównych odbiorców. Mój ojciec nie kupował tam u tej pani. Gdzie indziej kupował, na Kowalskiej ulicy. [A] ten sklep był przy ulicy Królewskiej. To było małżeństwo, mieli dwoje dzieci – córkę i syna.

Więc jak już państwo Rozenbaumowie wiedzieli, że muszą się przenieść do getta, wtedy pani Rozenbaum zawiadomiła swoich odbiorców głównych – zdaje się, że sześciu czy siedmiu panów – żeby do niej przyszli. Przyszli i ona powiedziała im tak: „Panowie, wszystko, co jest w sklepie i w magazynie, proszę to podzielić i zabrać ze sobą”. Na to jeden z tych jej znajomych mówi: „Proszę pani, ale ja nie mam pieniędzy. Ja nie jestem przygotowany!” „A kto mówi o pieniądzach? Przeżyjemy wojnę, to się potem policzymy”. I oddała wszystko i przeszła do getta z tobołkiem. No i chyba zginęli. Może dzieci jej uratowały się, bo mówiono, że wyjechały do Palestyny przed wojną, na wakacje. Ale to byli już w wieku około 19-20 lat – córka i syn. Tak pani Rozenbaum poszła do getta.

Data i miejsce nagrania	2014-01-13, Warszawa
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"